

Vznik, implementácia a výstupy projektu **SAFE FOOD** – preklenutie bariér pre ľudí s potravinovými obmedzeniami

Záverečná konferencia
Projekt Safe Food / BIN02_2021_002

Projekt Safe Food

Názov projektu: Bridging the gap for people with food restrictions / Safe Food

Trvanie: 06/2022 – 04/2024

Partneri: BA Solar, s.r.o.

Pure Food Norway

OZ No Gravity

Zdroje financovania:

Grant EHP

Štátny rozpočet SR

vlastné zdroje partnerov

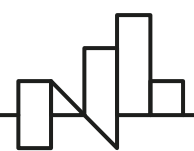
Rozpočet: 924 684 EUR

Poster for the Safe Food project. It features logos for Iceland, Liechtenstein, and Norway grants, and the Slovak Republic's state budget. The text asks 'POTRAVINOVÁ ALERGIA? POTRAVINOVÁ INTOLERANCIA? DÔVERUJTE NÁM, SME V TOM S VAMI!' (FOOD ALLERGY? FOOD INTOLERANCE? TRUST US, WE ARE WITH YOU!). It lists allergens: GLUTEN FREE, SOY FREE, DAIRY FREE. A central image shows a child eating. Below, it states 'NAŠE VÝROBKY NEOBSAHUJÚ' (OUR PRODUCTS DO NOT CONTAIN) and lists allergens: Obilniny obsahujúce lepok (Grains containing gluten), Kôrovce (Shellfish), Arašidy (Nuts), Soja (Soy), Mliečne výrobky (Dairy products), Orechy (Tree nuts), Sezam (Sesame), Mäkkýše (Eggs), Oxid siričitý (Sulfur dioxide), and Vlnč bôb (Lupine). A QR code and contact number +421905983671 are provided. Logos for No Gravity, safe food, and pure food are at the bottom.

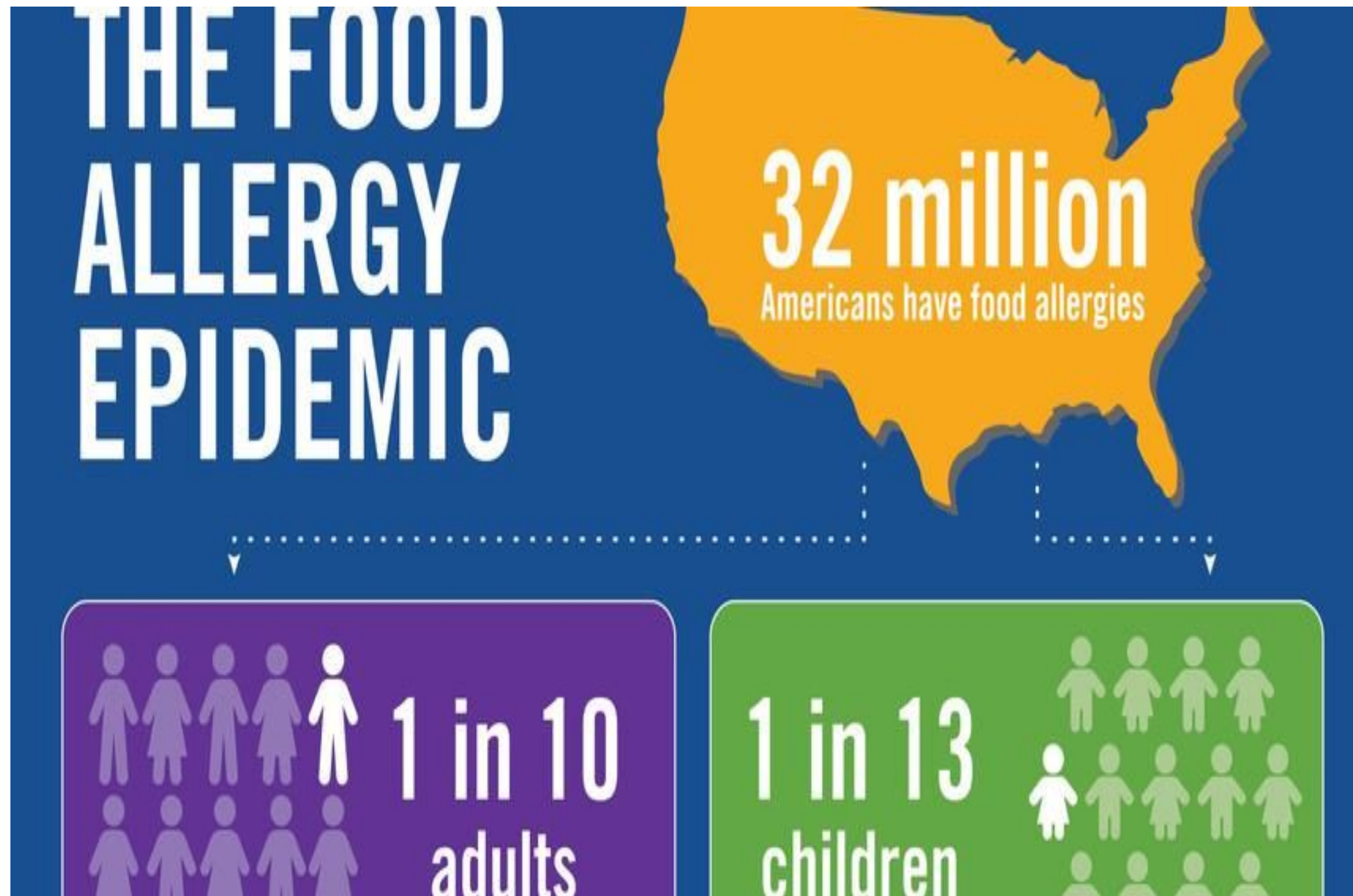
Potravinové alergény

Najčastejšie alergény

Štatistika - svet

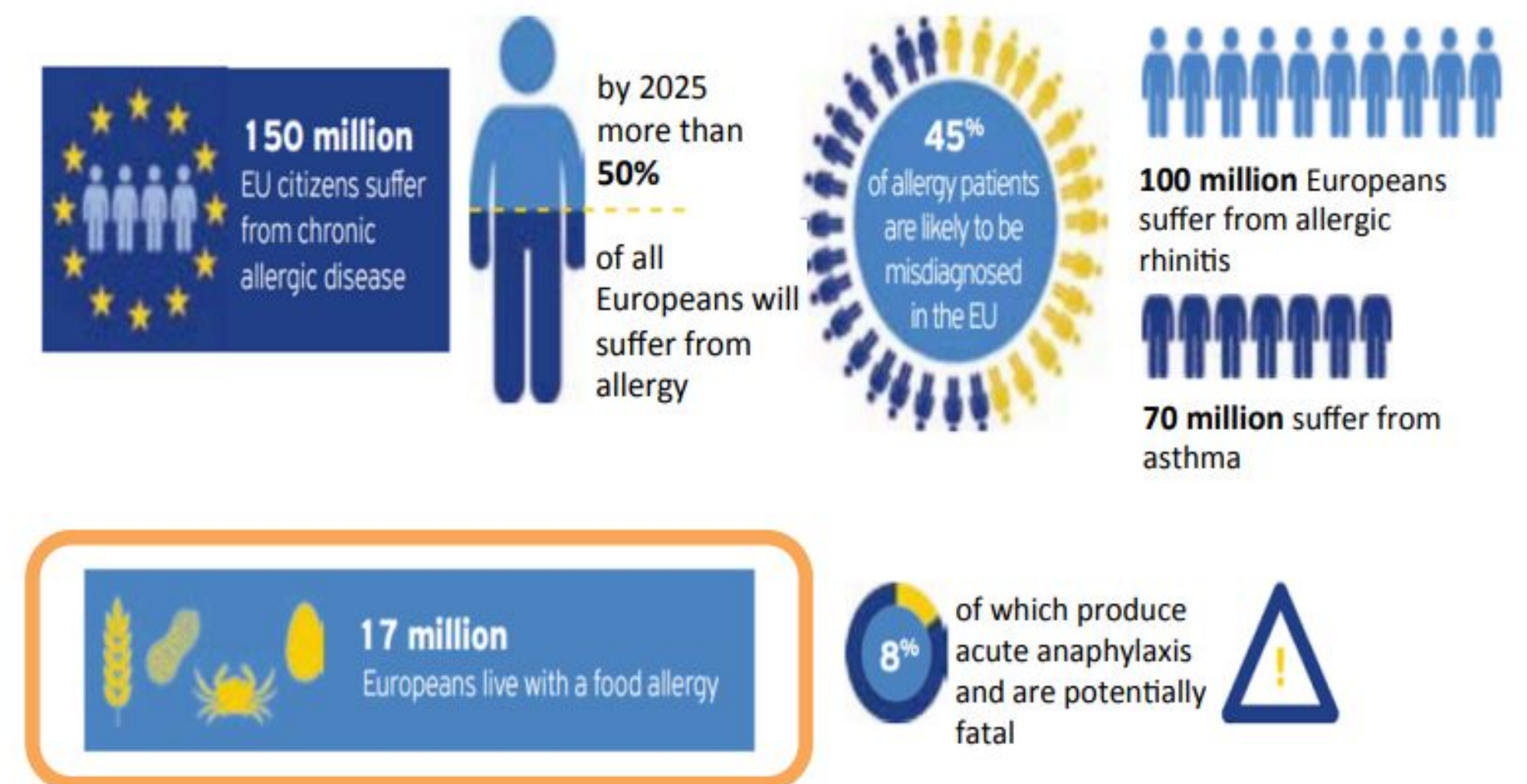
Počet ľudí s potravinovou alergiou

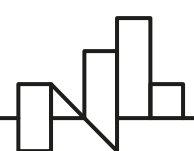
<https://www.foodallergy.org/resources/facts-and-statistics>

The Burden of Allergic Disease in Europe

ALLERGY EPIDEMIOLOGY

<https://www.medscinet.net/Baseline/ImagesUpload/BASELINE%20Allergy.pdf>

Štatistika - Slovensko

Počet ľudí s potravinovou alergiou

Počet osôb, ktorým bola uhradená ambulantná zdravotná starostlivosť v súvislosti s uvedenými diagnózami v rokoch 2020-2021.

Zdroj údajov: Údaje od ZP zasielaných do NCZI podľa § 15 ods. 6 zákona č. 581/2004 Z. z. o ZP, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 153/2013 Z.z.

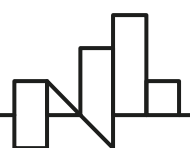
Diagnóza K52.2, L23.6, L24.6, L.25.4, L27.2, T78.0, T.78.1, T78.2, T78.3, T78.4
Obdobie 2020-2021

Poznámky:

1)

Počet osôb, ktorým bola uhradená zdravotná starostlivosť. Ak bola jednej osobe v danom období uhradená ambulantná zdravotná starostlivosť v súvislosti s rôznymi vybranými diagnózami, je započítaná pri každej z nich, ale v súčtovom riadku je započítaná len raz. Needitívny údaj.

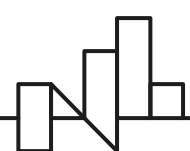
Diagnóza	Počet pacientov ¹		
	2020	2021	Spolu
K522 Alergická a potravinová gastroenteritída a kolitída	9 274	10 923	17 918
L272 Dermatitída vyvolaná požitou potravou	5 351	5 078	9 579
L254 Nešpecifikovaná kontaktná dermatitída vyvolaná kontaktom potravy s kožou	93	118	206
L246 Iritičná kontaktná dermatitída vyvolaná kontaktom potravy s kožou	75	70	141
T783 Angioneurotický edém	2 459	2 595	4 599
L236 Alergická kontaktná dermatitída vyvolaná kontaktom kože s potravinami	320	300	601
T782 Nešpecifikovaný anafylaktický šok	1 111	1 271	2 116
T781 Iné nepriaznivé reakcie na potravu nezatriedené inde	4 472	5 328	8 710
T780 Anafylaktický šok pri nepriaznivej reakcii na potravu	567	726	1 146
T784 Nešpecifikovaná alergia	17 029	20 821	35 326
Spolu	38 645	44 555	74 949

Potravinová alergia, celiakia, intolerancia

TERAPIA

ODSTRÁNENIE POTRAVINOVÝCH ALERGÉNOV ZO STRAVY
JE JEDINÝ
DOSTUPNÝ PREVENTÍVNY PROSTRIEDOK

KVALITA ŽIVOTA PO STANOVENÍ DIAGNÓZY

AKO ĎALEJ

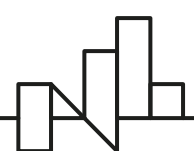
POTRAVINY

REŠTAURÁCIE

DONÁŠKA JEDÁL

Realita

Život ľudí s potravinovou alergiou

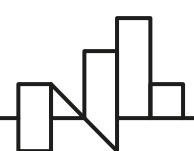
Zvládanie potravinových alergií je pre ľudí žijúcich s týmto ochorením náročné. Vyhýbanie sa potravinovému alergénu je kľúčové pri zvládaní potravinových alergií - aby sa predišlo alergickej reakcii. Preto je nevyhnutné, aby boli pacienti dostatočne informovaní o prítomnosti alergénu v potravinách, ktoré jedia a konzumujú (zložky produktov a neúmyselná kontaminácia alergénom). Etikety potravín by sa preto mali snažiť byť presné a úplné. Neustály dohľad vyžadovaný od **pacientov aj rodinných príslušníkov** vedie k úzkosti a neistote. Neúmyselné požitie potravinového alergénu môže mať za následok vážne alebo smrteľné reakcie a tento fakt tieto pocity ešte zosilňuje.

Potravinové alergie znepokojujú nielen ľudí s potravinovými alergiami, ale aj ich rodiny a tých, ktorí sa podieľajú na zásobovaní a príprave jedla.

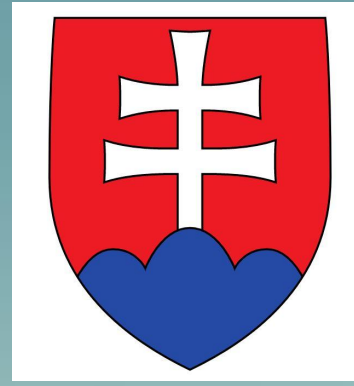
Všetci spomínaní preto musia byť dobre informovaní o zložkách potravín, ktoré nakupujú a konzumujú/pripravujú na konzumáciu. V každodennom živote je však veľmi náročné vyhnúť sa potravinovým alergénom.

Bariéry – reštaurácie, (pred)školské stravovacie zariadenia, pekárne, cukrárne, rozsah a cena balených potravín bez alergénov, doplatky za dietetické pomôcky, nemocnice, strava v leteckej doprave a pod.

Sociálne vyčlenenie – oslavy, školská družina, výlety, typ darčiekov pri obdarovaní, pobyty: školské výlety, lyžiarske, škola v prírode, letné tábory, pobyt u starých rodičov/rodiny a pod.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Menu pre zlepšenie kvality života projekt SAFE FOOD

Prečo?

Ako?

Kedy?

Bridging the gap for people with food restrictions - Safe Food

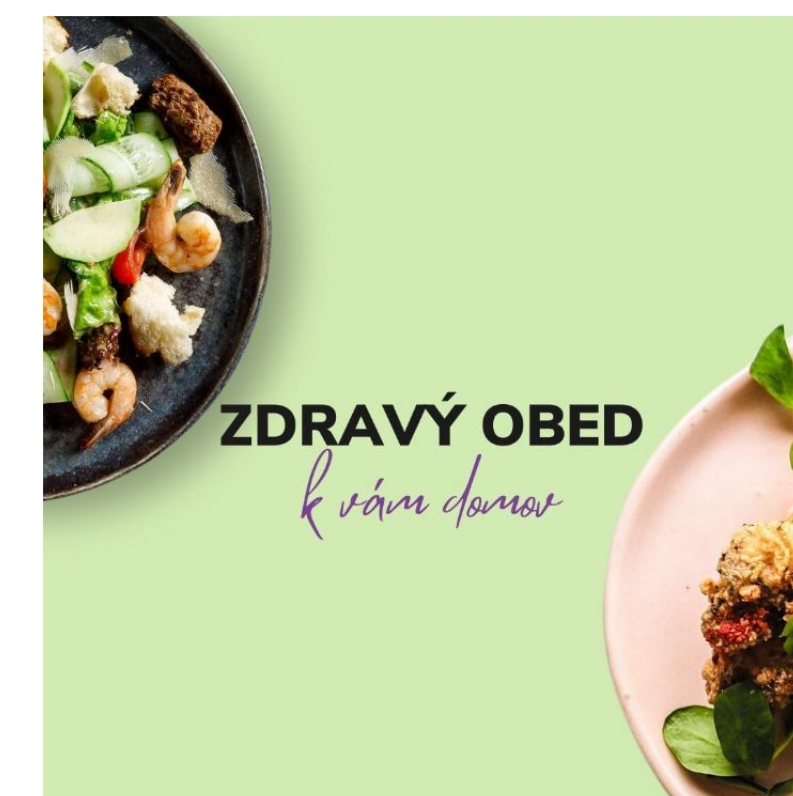
Ako na to?

Aktivity projektu

1. Príprava a zariadenie bez-alergénnej pekárne / kuchyne (Safe Food Lab)
2. Návštevy a výber potencionálnych dodávateľov surovín
3. Vývoj mobilnej aplikácie
4. Informovanie o aktuálnom stave na sociálnych sieťach a na web stránke projektu
5. Príprava databázy partnerov
6. Príprava a uskutočnenie pohovorov s partnermi
7. Výber a zaškolenie zamestnancov Safe Food Lab
8. Príprava a úprava receptov
9. Zavedenie prísnych výrobných postupov a pravidiel v prevádzke a pre kuriérov
10. Zakomponovanie probiotík a inovatívnych ingrediencií (superfood) do receptov
11. Výber vhodných sklenených nádob na prevoz surovín
12. Výber elektrických automobilov s chladiacimi/mraziacimi boxami na prevoz stravy
13. Príprava a realizácia kurzov varenia
14. Príprava a publikovanie video receptov
15. Rozvoj siete

FEEDBACK

Delivery

AKTIVITY NA FOTKÁCH 1

AKTIVITY NA FOTKÁCH 2

AKTIVITY NA FOTKÁCH 3

Realita

Ako sa k problému stavajú výrobcovia

- **Výrobcovia balených potravinárskych výrobkov**

Informácie o zložkách potravín nie sú vždy dostupné

Informácie o alergiách v balených a nebalených potravinových výrobkoch **nie je vždy ľahké nájsť** alebo im **ľahko porozumieť**, čo komplikuje rozhodovací proces pre alergických spotrebiteľov, aby zostali v bezpečí. Verejná miesta ako reštaurácie, bary a pekárne vnímajú pacienti a rodičia alergických detí ako nebezpečné a rizikové prostredie. Je to kvôli ťažkostiam pri získavaní presných informácií o alergénoch a potenciálnemu nebezpečenstvu neúmyselného požitia alergénov v dôsledku neočakávaných zložiek alebo krížového kontaktu. Nákup potravín môže byť náročný aj pre alergických spotrebiteľov. Súvisí to s nadmerným používaním alebo mätúcim znením preventívneho označovania alergénov (PAL), ako napríklad „**môže obsahovať**“, ktoré používajú výrobcovia potravín v balených potravinách na varovanie spotrebiteľov pred možnou prítomnosťou neúmyselných alergénov vo výrobkoch. V skutočnosti podľa niektorých štúdií iba desať percent potravinárskych výrobkov s označením PAL skutočne obsahuje alergén, na ktorý sa vyhlásenie vzťahuje.

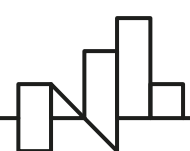

- **Výrobcovia jedál**

Označovanie nebalených potravín :

o možnosti nepriaznivého vplyvu na zdravie ľudí – informácia o alergénoch

Kontaminácia alergénmi?

Realita

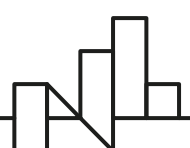
Ako sa k problému stavajú MZ SR, zdravotné poisťovne

- **Dietetické potraviny**

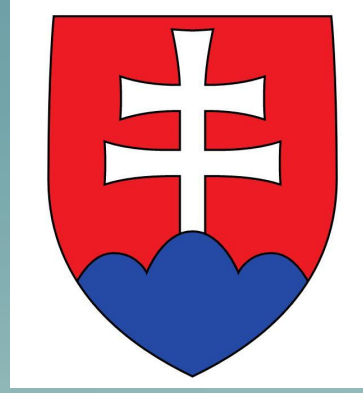
- Dietetické potraviny sú určené na osobitné výživové alebo medicínske účely. Majú špeciálne zloženie a slúžia pacientom:
- s obmedzenou, poškodenou alebo narušenou schopnosťou prijímať, stráviť, vstrebávať, metabolizovať alebo vylučovať potraviny na bežnú spotrebu, a to vrátane detí a dojčiat, ktoré neprijímajú materské mlieko,
- ktorých výživové a liečebné potreby stanovené lekárom nie je možné dosiahnuť úpravou prirodzenej stravy.
- Zdravotné poisťovne hradia dietetické potraviny **úplne alebo čiastočne**, ak ich predpíše **lekár** na recept.

- **Zoznam dietetických potravín 2024**

- [Zoznam dietetických potravín](#) zverejňuje pravidelne Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky na ich stránke. V súčasnosti platí zoznam aktuálny od 1.1.2024. Tento zoznam slúži na kategorizáciu potravín, ktoré zdravotná poisťovňa čiastočne prepláca.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

ĎAKUJEME DONOROM PROJEKTU: GRANTY EHP a SR

www.mysafefood.sk
Facebook, Instagram: Safe Food, mysafefood
YouTube: EEANorwayGrants
Mail: gabriel.adamek@no-gravity.sk
Tel.: +421 908937711

**POTRAVINOVÁ ALERGIA?
POTRAVINOVÁ INTOLERANCIA?
DÔVERUJTE NÁM, SME V TOM S VAMI!**

